

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2108

Vragen van de leden **Samsom** en **Spekman** (beiden PvdA) aan de ministers van Verkeer en Waterstaat en van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *het door de NS inzetten van eigen personeel om treinen schoon te maken* (ingezonden 9 maart 2010).

Antwoord van minister **Eurlings** (Verkeer en Waterstaat) (ontvangen 1 april 2010).

Vraag 1

Kent u het bericht «NS breekt staking schoonmakers»¹?

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Vindt u dat het niet schoonmaken van de treinen en perrons tot onveilige situaties voor de reizigers kan leiden, zoals de NS stelt?

Antwoord 2

Ja, ik ben het eens met die stelling. Viezigheid op bijvoorbeeld perrons, roltrappen of in treinen kan uiteindelijk leiden tot onveilige situaties voor de reiziger. Dit bijvoorbeeld door ophoping van vuil dat via val- of glijpartijen leidt tot letsel bij reizigers.

Daarnaast kan de veiligheid van reizigers via meer indirecte weg in het geding komen doordat bijvoorbeeld vuil van perrons tussen wissels terechtkomt en leidt tot wisselstoringen.

Vraag 3

Deelt u de mening dat de NS, door het inzetten van eigen personeel gedurende de periode waarin ongeveer 300 schoonmakers landelijk actief waren voor een betere CAO, bezig is met stakingsbreking? Zo nee, waarom niet? Zo ja, bent u bereid de NS daarop aan te spreken?

Antwoord 3

Of er al dan niet sprake is van stakingsbreking is uiteindelijk ter beoordeling aan de rechter. Zo heeft het Gerechtshof Amsterdam zich in 2008 uitgesproken inzake een geschil tussen de FNV en de NS over schoonmaakwerkzaam-

¹ de Volkskrant, 2 maart 2010

heden en de toepassing van de Waadi. De rechter heeft toen bepaald dat de NS een schoonmaakbedrijf mocht inzetten toen er werd gestaakt bij het ingehuurde bedrijf, om de schade te beperken. Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid is belast met het toezicht op de Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs (Waadi) waarin het zogenaamde «onderkruipersverbod» is neergelegd. De Arbeidsinspectie heeft in februari en maart diverse meldingen ontvangen over mogelijke inzet van stakingsbrekers. In twee gevallen is geconstateerd dat artikel 10 van de Waadi is overtreden. Hiervan is mededeling gedaan aan de betrokkenen. In de overige gevallen is geen overtreding geconstateerd of wordt het onderzoek binnenkort afgerond. Betrokken partijen kunnen naar aanleiding van het onderzoek desgewenst zelf verdere stappen ondernemen, bijvoorbeeld door een oordeel van de civiele rechtbank te vragen. Indien uit onderzoek van de Arbeidsinspectie blijkt dat het in artikel 10 van de Waadi gestelde verbod op het ter beschikking stellen bij een arbeidsconflict niet wordt overtreden, wordt betrokkene hiervan in kennis gesteld. Dat hinderlijk/risicovol vuil op vrijwillige basis door NS-personeel of zelfs reizigers wordt verwijderd om onveilige situaties voor de reizigers te voorkomen is geen stakingsbreking en past een onderneming met een publieke taak. De NS heeft nadrukkelijk aangegeven de regels voor besmet werk te respecteren. Aangezien er volgens mijn informatie sprake is van goed overleg tussen NS en de FNV zie ik geen aanleiding om hieraan te twijfelen.

Vraag 4

Deelt u de mening dat de (nu actievoerende) schoonmakers van treinen en perrons zich in een afhankelijke positie bevinden ten opzichte van NS-dochter Nedtrain, omdat dat bedrijf contracten heeft afgesloten waarbij het betalen van een zo laag mogelijk prijs het belangrijkste uitgangspunt was?

Antwoord 4

Ik wil er op wijzen dat er geen sprake is van een arbeidsconflict tussen NS en het schoonmaakpersoneel. Het schoonmaakwerk van treinen en perrons wordt door de NS-dochter Nedtrain gecontracteerd bij een derde partij. De medewerkers van dit schoonmaakbedrijf hebben een arbeidsconflict met hun werkgever en maken daarbij gebruik van hun stakingsrecht. Dat leidt ertoe dat bij enkele grote klanten van dit bedrijf, bv bij NS, UWV en Schiphol, door schoonmakers van dat bedrijf wordt gestaakt. Dat de NS-dochter Nedtrain alleen maar naar de prijs van het contract zou hebben gekeken kan ik mij overigens moeilijk voorstellen. Een schone trein is een aantrekkelijke trein en de positieve attitude die dat oplevert bij de reizigers zorgt voor groei. Dat is ook de achterliggende gedachte van het feit dat NS via de vervoerconcessie en het vervoerplan door mij onder andere wordt afgerekend op basis van prestatie-indicatoren inzake reinheid van treinen en stations. Zowel voor de objectieve indicator standkwaliteit treinen en stations als voor het klantoordeel reinheid geldt dat NS haar doelstelling voor 2009 heeft gehaald en een goede verbetering heeft laten zien. De actievoerende schoonmakers zijn naar mijn mening niet zozeer afhankelijk van NS-dochter Nedtrain maar van hun eigen werkgever. Immers, Nedtrain heeft een contract met het schoonmaakbedrijf en de schoonmakers zijn in dienst van het schoonmaakbedrijf. Het schoonmaakbedrijf in kwestie en niet Nedtrain is verantwoordelijk voor de prijs waartegen is ingeschreven of voor het arbeidsloon van de schoonmakers.

Vraag 5

Bent u bereid met de NS in gesprek te gaan om hen te bewegen fatsoenlijke contracten af te sluiten met de schoonmakers, op basis waarvan zij een fatsoenlijk loon ontvangen, zodat zo snel mogelijk treinen en stations weer schoon worden gemaakt?

Antwoord 5

De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft tijdens het spoeddebat over de situatie in de schoonmaaksector op 11 maart jl. aangegeven contact op te nemen met ondernemers om de zorgen die bestaan op het punt van een neerwaartse concurrentiespiraal in de schoonmaaksector over te brengen.